

Ilmarisen tilinpäätös 2007

Julkistus 21.2.2008

Harri Sailas

ILMARINEN

Talouden kehitys 2007

- Loppupuolella vuotta USA:n asuntoluottokriisin heijastusvaikutukset hidastivat talouskasvua erityisesti Yhdysvalloissa. Maailmantalouden kasvu päättyi noin 4,5 prosenttiin.
- Työllisyys kohentui Suomessa edelleen nopeasti ja keskimääräinen työttömyysaste laski kuuteen prosenttiin. 60–64-vuotiaiden työllisyysaste on muutamassa vuodessa noussut noin 25 %:sta 40 %:iin.
- Maailman inflaatio asettui 3,5 prosentin tuntumaan ja Suomessa sekä muualla Euroopassa se kohosi lähelle kolmea prosenttia.
- Sekä pitkät että lyhyet korot nousivat, ja vuodesta muodostui korkosijoittajille vaikea erityisesti luottoriskipreemioiden nousun takia.
- Osakemarkkinoilla alkoi loppuvuonna voimakas heilahtelu, lopulta tuottotaso oli kuitenkin kohtuullinen. Tuottoerot eri markkinoilla olivat suuret. Erityisesti Suomen osakemarkkinoiden kehitys oli hyvä.

Työeläkejärjestelmän kehitys 2007 1(2)

- Vuoden 2007 alusta tuli voimaan sijoitusuudistus, jonka tavoite on kannustaa työeläkesijoittajia lisäämään osakesijoituksia ja sijoittamaan nykyistä tuottohakisemmin. Samalla osakeriskiä siirrettiin osittain työeläkejärjestelmän yhteisesti kannettavaksi.
- Asiakashyvityssiirron enimmäismäärä riippuu vuodesta 2007 alkaen vain yhtiön absoluuttisesta vakavaraisuudesta eikä enää vakavaraisuudesta suhteutettuna yhtiön sijoitussalkun riskeihin. Myös kustannustehokkuus alkoi vaikuttaa asiakashyvityksiin.
- Työeläkelaitosten vastuvelan katetta ja vakavaraisuusrajan laskentaa koskeva lainsäädäntö uudistettiin. Vuoden 2007 alusta lukien omaisuuden luokittelu tehdään todellisen riskin mukaan silloin kun tämä poikkeaa sijoituksen juridisen muodon perusteella arvioidusta riskistä.

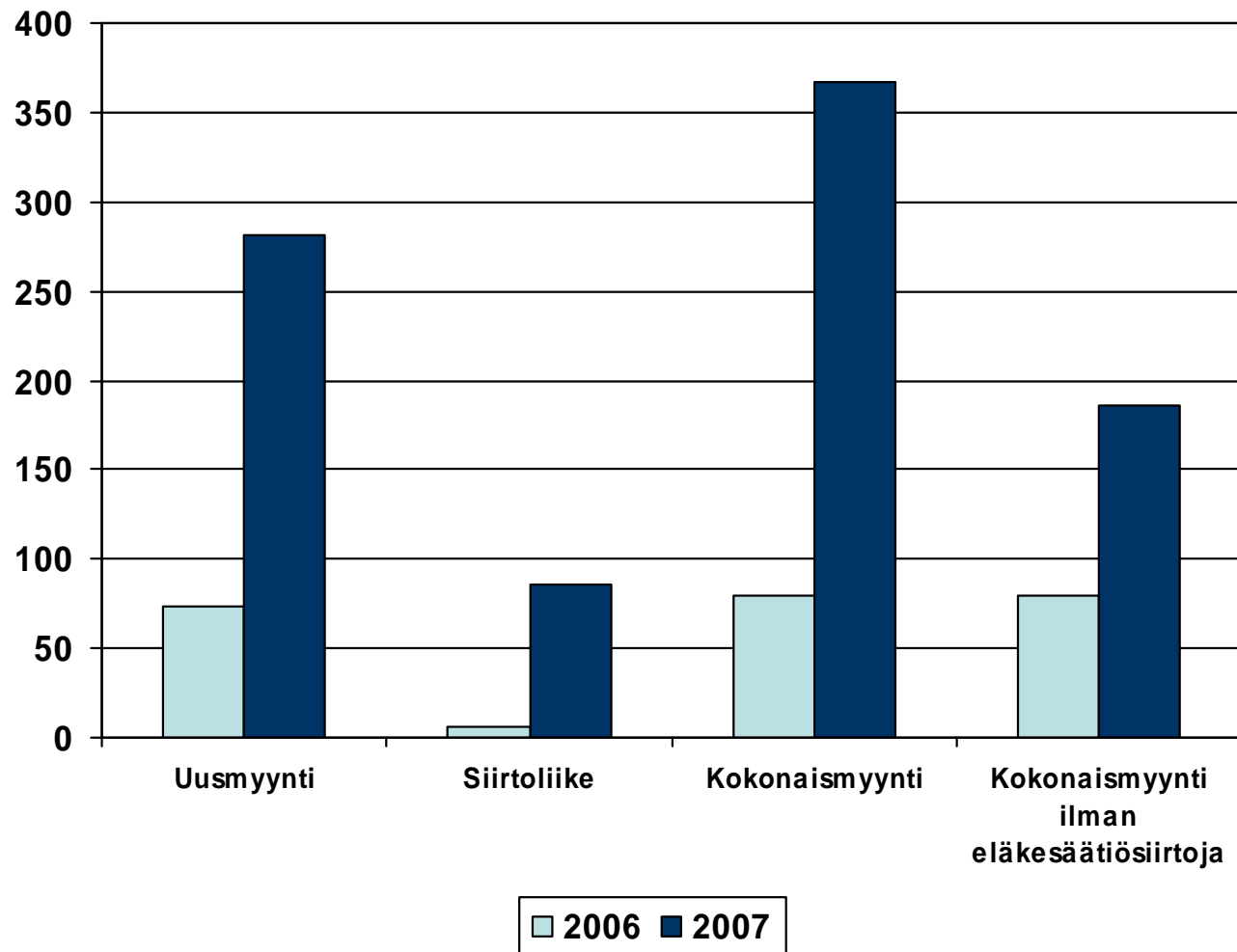
Työeläkejärjestelmän kehitys 2007 2(2)

- Vuoden 2007 alusta voimaan astunut työntekijän eläkelaki (TyEL) korvasi kolme aiempaa työeläkelakia. Sen voimaantulon myötä yksityisten alojen työeläkeyhtiöt muodostavat yhden yhteisen kilpailukentän.
- Kaikille yksityisalojen työeläkevakuutetuille lähetetään vuodesta 2008 alkaen vuosittain työeläkeote. Otteen päätarkoitus on rekisteröityjen työsuhteiden tarkistaminen, mutta se auttaa myös kertyvän eläketurvan tason hahmottamista.
- STM julkisti 11.1.2007 työeläkejärjestelmän kilpailuolosuhteita koskevan selvitysraportin. Todennäköisesti laskuperusteita koskevaa sääntelyä tullaan vähentämään jonkin verran ja joiltakin osin siirrytään yhtiökohtaisiin laskuperusteisiin. Muutos tulee voimaan aikaisintaan 2010.

Volyymi

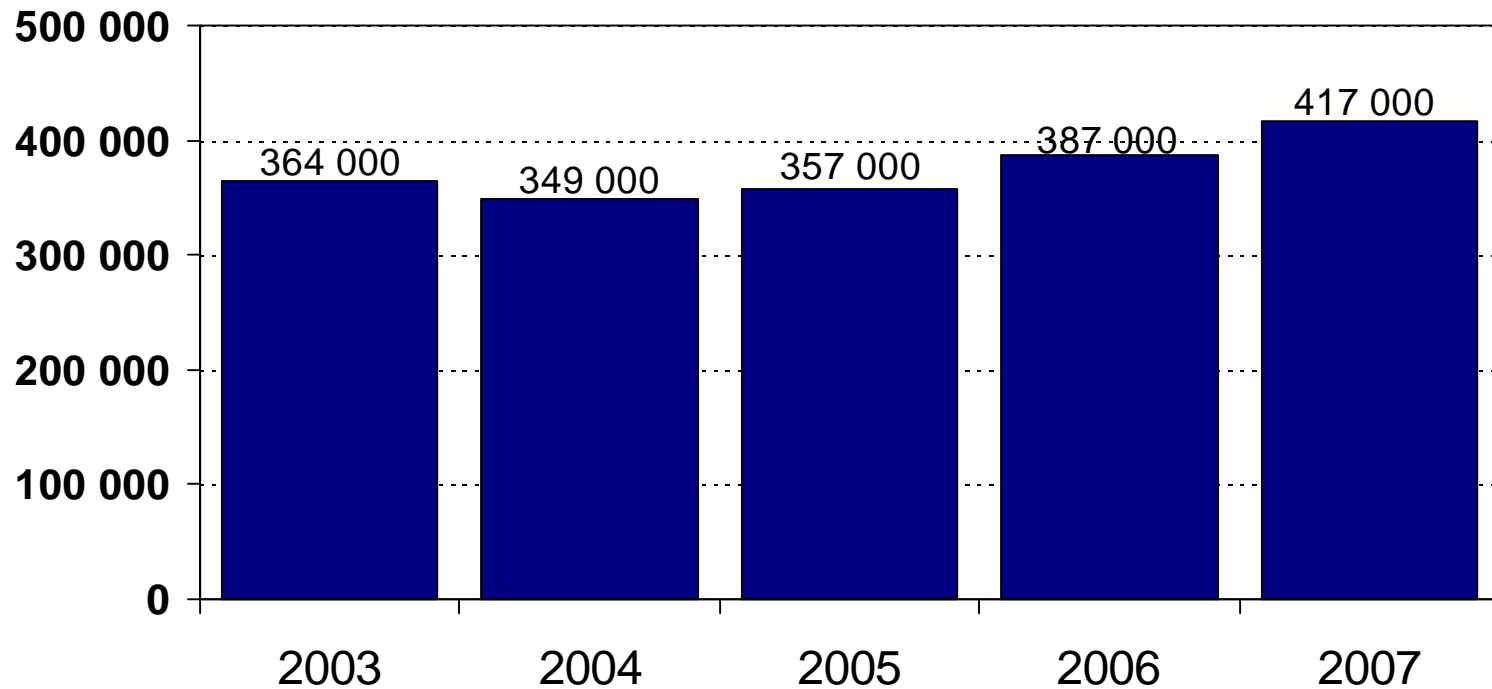
	2007	2006	2005
Maksutulo, milj. euroa	2 773	2 653	2 346
Liikevaihto, milj. euroa	4 201	4 368	3 727
TEL/TyEL-vakuutettujen määrä	417 000	387 000	357 000
YEL-vakuutusten lukumäärä	51 289	49 898	49 495
Maksetut eläkkeet, milj. euroa	2 396	2 237	2 033
TEL/TyEL-palkkasumma, milj. euroa	12 426	11 506	10 268
YEL-työtulosumma, milj. euroa	989	924	879
Vastuuvelan määrä, milj. euroa	22 661	20 917	18 891
Taseen loppusumma käyvin arvoin, milj. euroa	25 964	23 635	21 553

Myyntitulos, milj. euroa

Vakuutuskanta

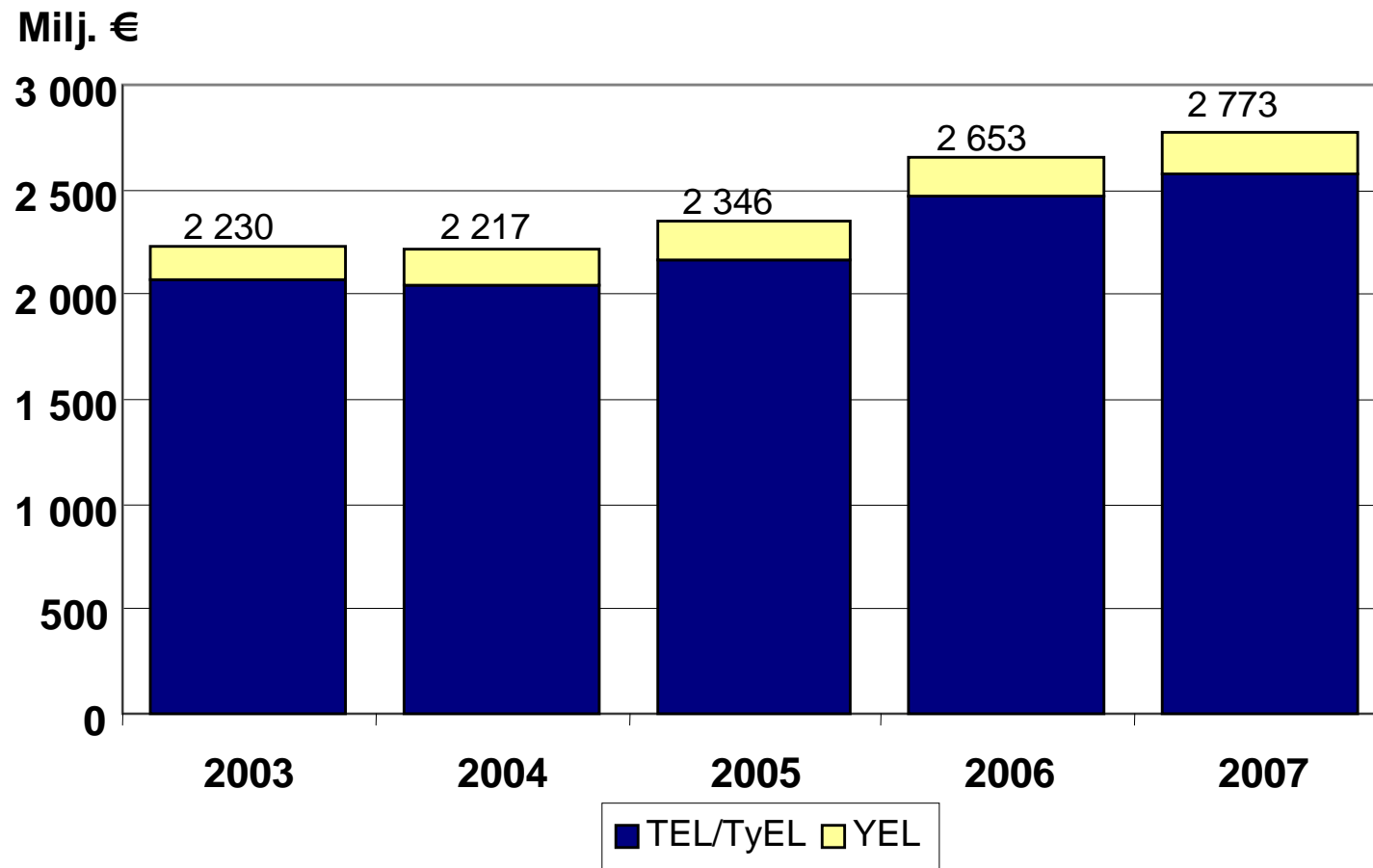
TyEL-vakuutettujen luku

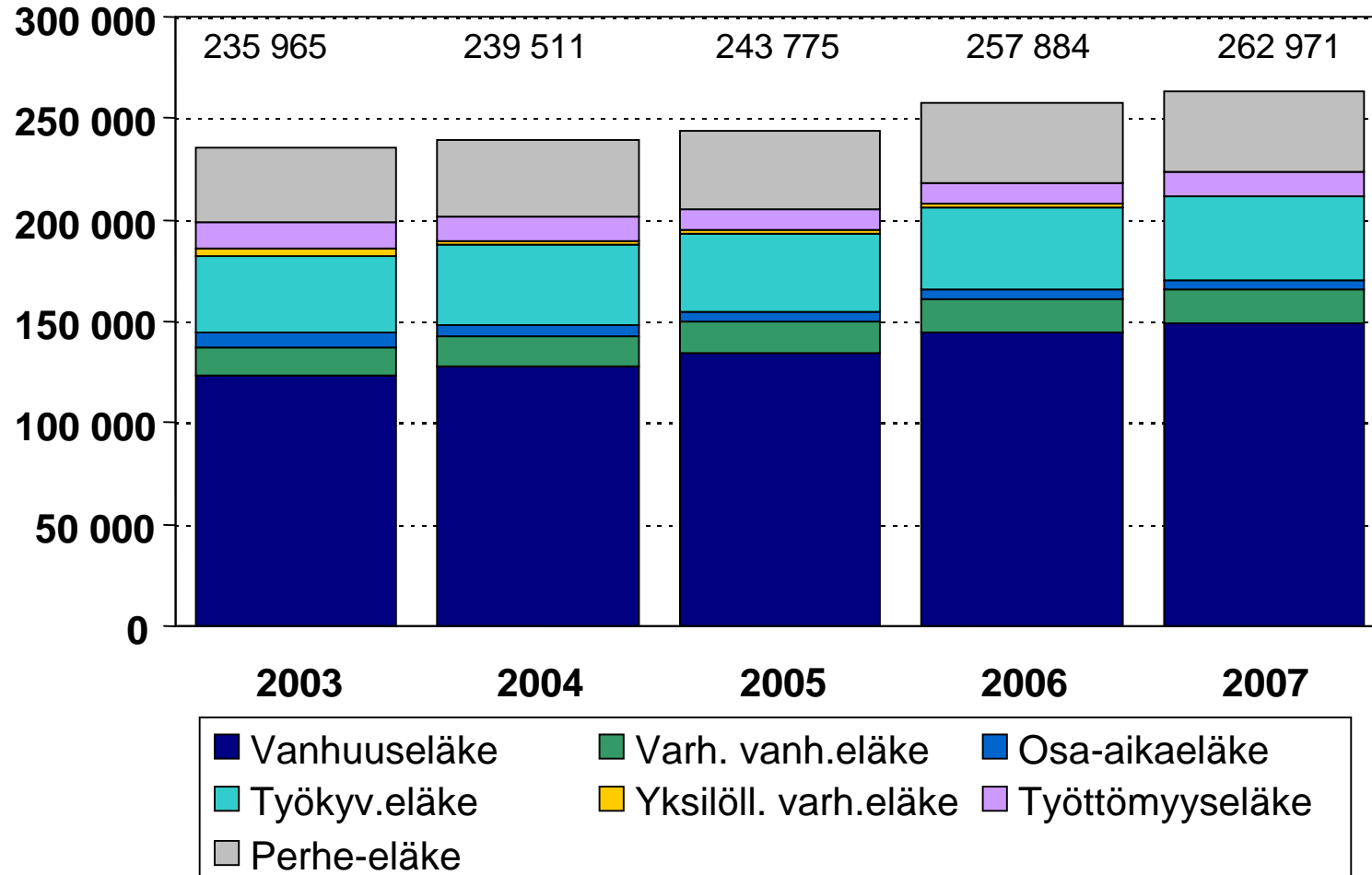
Ennen vuotta 2007 ovat TEL-vakuutettuja

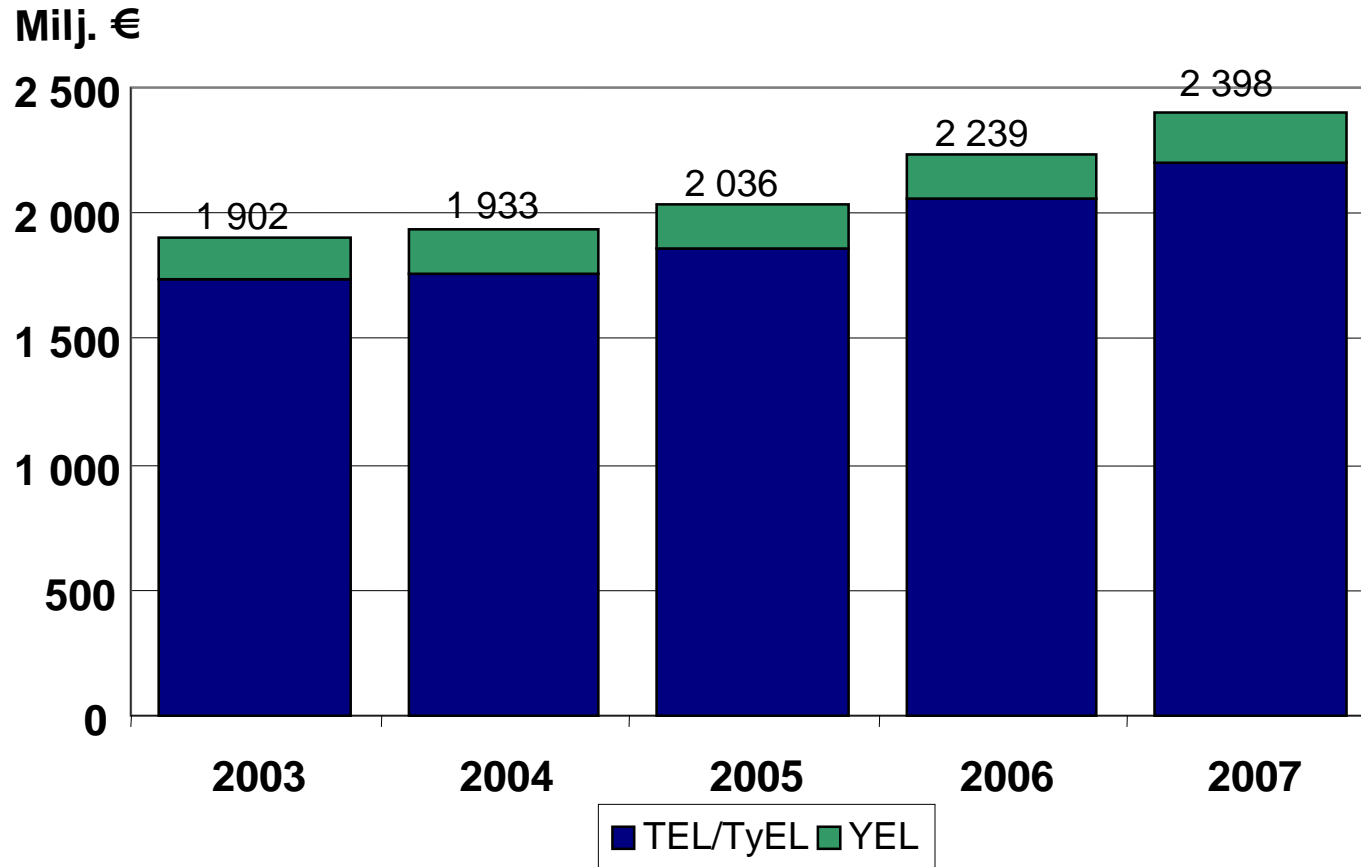
Vakuutusmaksutulo

Maksussa olevat eläkkeet 31.12.

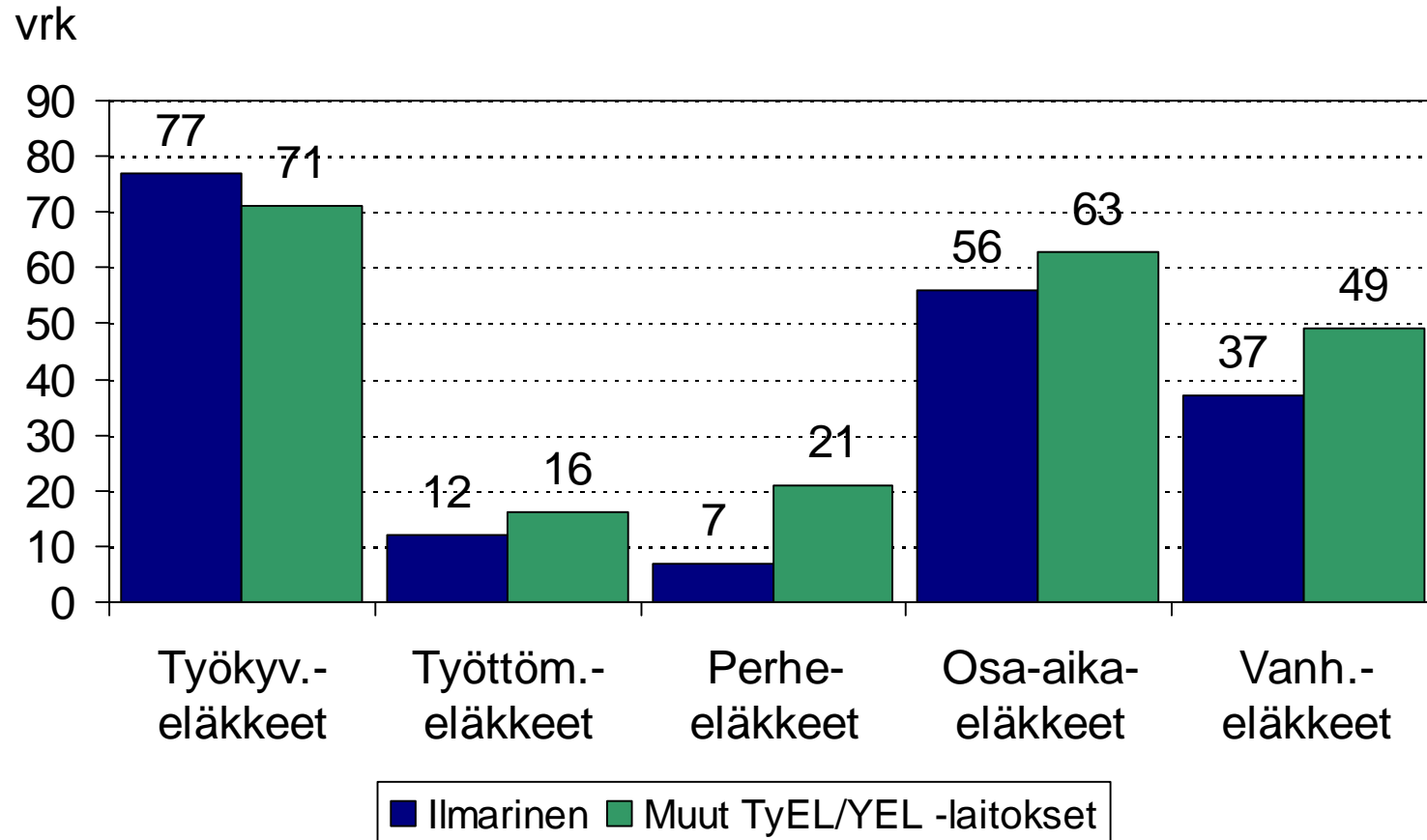
Maksetut eläkkeet

Ilmarisen eläkepää tökset

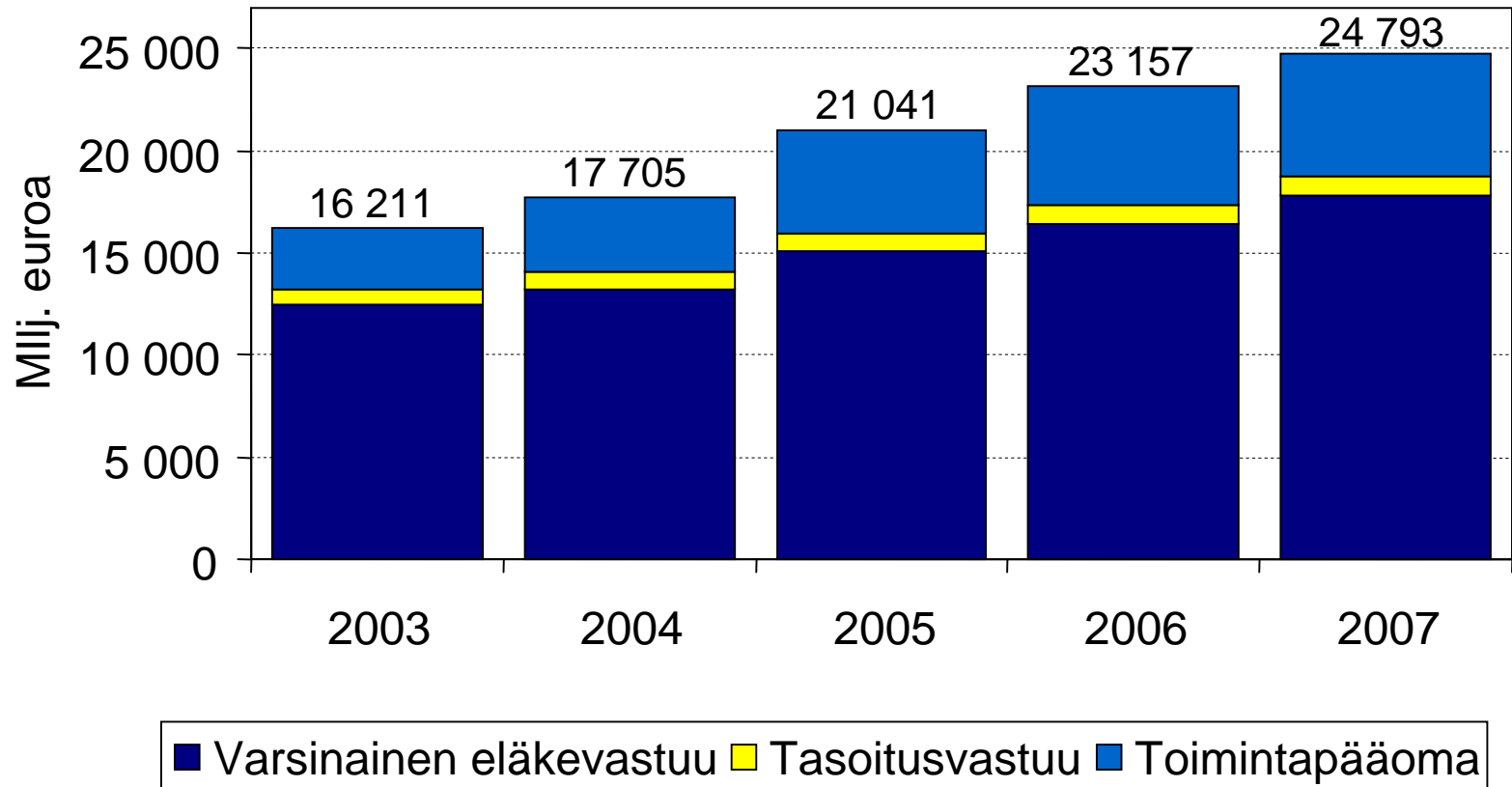
	2007	2006	Muutos-%
Uudet eläkepää tökset			
• Vanhuuseläkkeet	5 328	5 142	3,6
• Varhennetut vanhuuseläkkeet	455	371	22,6
• Osa-aikaeläkkeet	1 240	904	37,2
• Työkyvyttömyyseläkkeet	5 979	6 112	-2,2
• Yksilölliset varhaiseläkkeet	0	7	-100,0
• Työttömyyseläkkeet	2 913	2 678	8,8
• Perhe-eläkkeet	2 749	2 597	5,9
Uudet eläkepää tökset yhteensä	18 664	17 811	4,8
Kaikki eläkepää tökset yhteensä	31 354	31 659	-1,0

Eläkehakemusten käsittelyajat 2007

Lähde: ETK:n tilastot 31.12.2007

Ilmarisen eläkevarat

Sijoitusjakauma

	2007		2006	2005	2004	2003
	milj. €	%	%	%	%	%
Lainasaamiset 1)	1 239,3	5,2	5,0	5,1	6,3	8,8
Joukkovelkakirjalainat 1) 2)	8 611,1	36,4	45,2	49,2	49,6	49,0
sis. korkorahastoja	984,4	4,2	3,8	2,8	2,7	1,6
Muut rahoitusmarkkina- välineet ja talletukset 1) 2) 3)	447,2	1,9	0,7	1,9	3,0	2,3
Osakkeet ja osuudet	11 200,7	47,3	39,4	34,0	29,9	25,1
Kiinteistösijoitukset 4)	2 165,3	9,2	9,8	9,8	11,1	14,8
sis. sijoitusrahastoja	249,3	1,1	0,6	0,2	0,1	0,0
Sijoitukset yhteensä	23 663,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

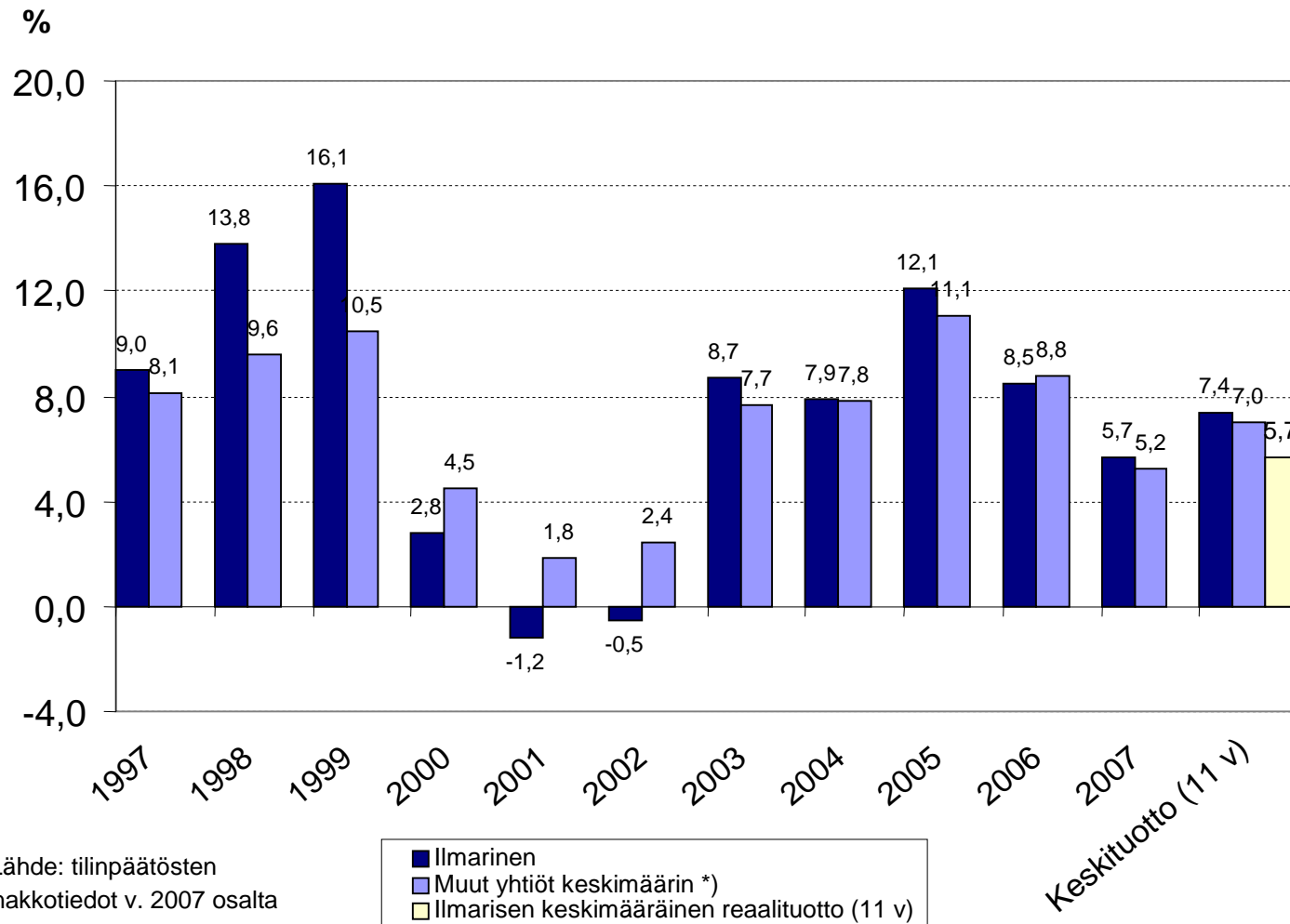
Joukkolainasijoitusten modifioitu duraatio oli 31.12.2007 4,35 (4,21).

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot muihin rahoitusmarkkinavälineisiin
- 3) Sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset
- 4) Sisältää niiden sijoitusrahastojen osuudet ja sijoitukset niihin rinnastettaviin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoon 2007

	Sijoitus- tuotot milj. euroa	Sitoutunut pääoma milj. euroa	Tuotto -% sitoutuneelle pääomalle				
			2007	2006	2005	2004	2003
Lainasaamiset	51,5	1 137,2	4,5	4,4	4,6	4,7	4,6
Joukkovelkakirjalainat sis. korkorahastot	194,8 13,3	9 831,6 991,4	2,0 1,3	1,0 9,1	4,3 4,3	7,0 11,9	5,1 21,9
Muut rahoitusmarkkina- välineet ja talletukset	17,4	439,2	4,0	3,8	4,5	1,4	1,8
Osakkeet ja osuudet	898,1	9 899,4	9,1	20,3	30,7	13,4	22,1
Kiinteistösijoitukset sis. kiinteistörahastot	185,5 24,0	1 957,5 165,1	9,5 14,5	7,3 11,2	4,7 10,3	3,6 -4,0	5,2
Sijoitukset yhteensä	1 347,2	23 265,0	5,8	8,6	12,1	7,9	8,8
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-22,2	23 276,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
Sijoitustuotot yhteensä	1 325,0	23 276,1	5,7	8,5	12,1	7,9	8,7

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

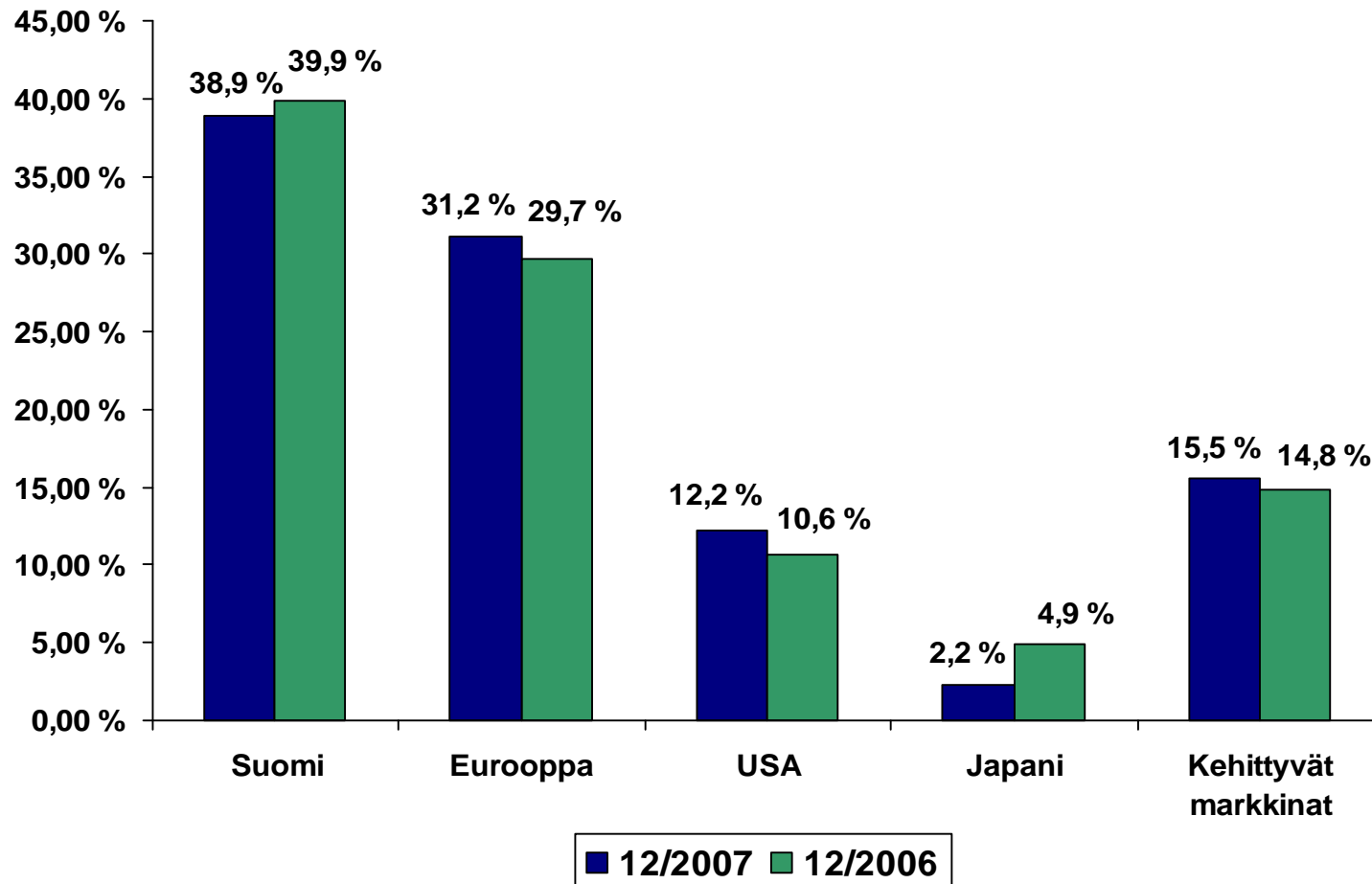

Ilmarisen suurimmat Suomi-sijoitukset

31.12.2007	milj. EUR	%-Suomisalkusta
Nokia	421,9	11,3
Fortum	420,6	11,3
OKO	265,8	7,1
Elisa	170,8	4,6
Neste Oil	144,7	3,9
Sampo	134,5	3,6
Stora Enso	130,6	3,5
Kone	130,3	3,5
Kemira	120,4	3,2
Metso	116,4	3,1
Nokian Renkaat	99,4	2,7
Wärtsilä	98,2	2,6
Outokumpu	94,0	2,5
Rautaruukki	90,7	2,4

Ilmarisen noteerattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma

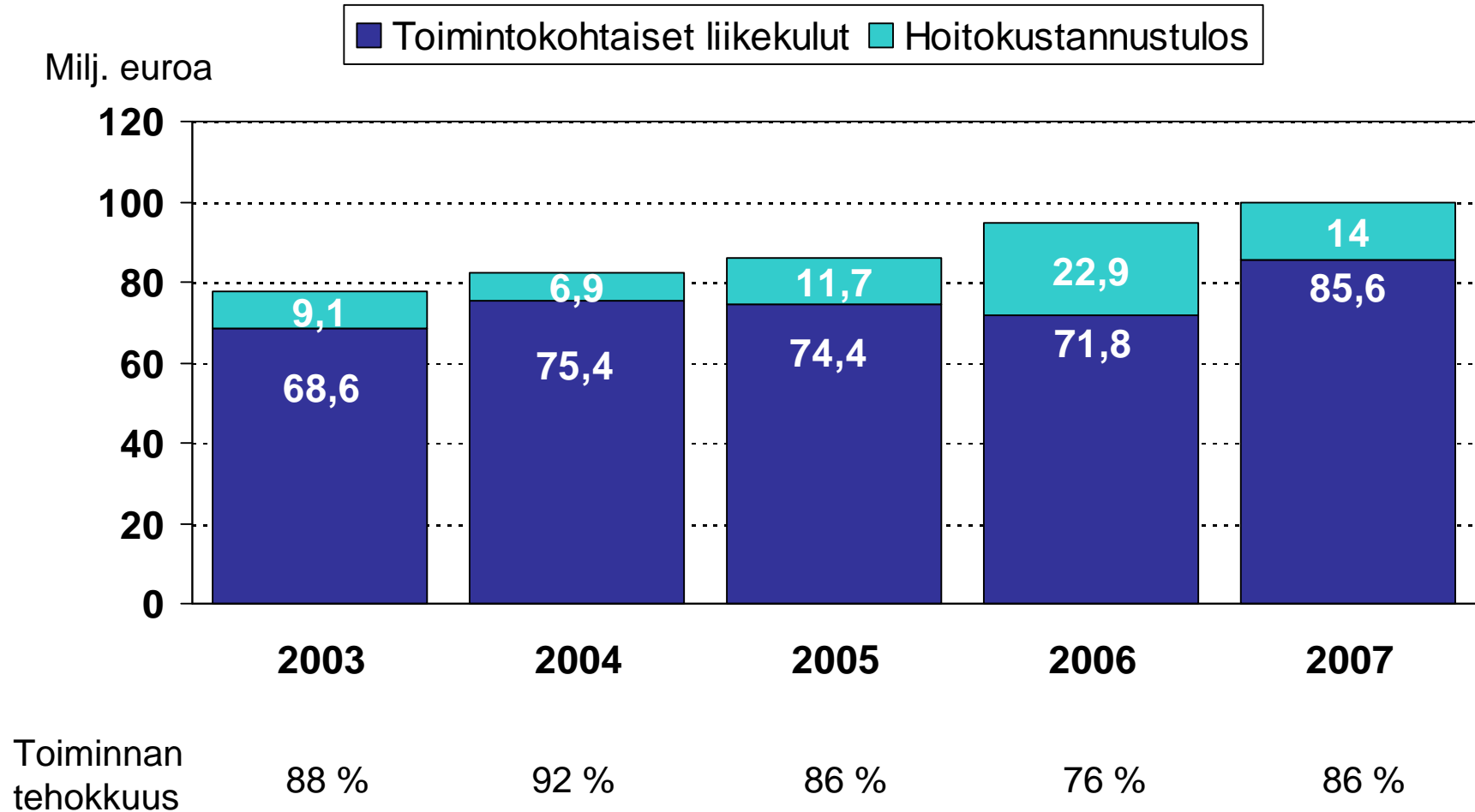
Kokonaisliikekulut rahoituslähteittäin, milj. euroa

	2007	2006	2005	2004	2003
Hoitokustannustuotoilla katettavat	85,6	71,8	74,4	75,4	68,6
Sijoitustoiminnan tuotoilla katettavat	9,8	9,2	9,4	9,2	8,5
Työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katettavat	2,8	4,2	3,8	3,1	2,3
Lakisääteisten maksujen osalla katettavat	5,3	13,5	10,6	10,8	8,4
Kokonaisliikekulut *)	103,5	98,6	98,2	98,5	87,8

Toteutuneet kokonaisliikekulut % liikevaihdosta   2,5 %   2,3 %   2,6 %   3,1 %   2,6 %

*) Vuosien 2003 -2006 luvut muutettu nykyisen ohjeistuksen mukaisiksi.

Hoitokustannustulos

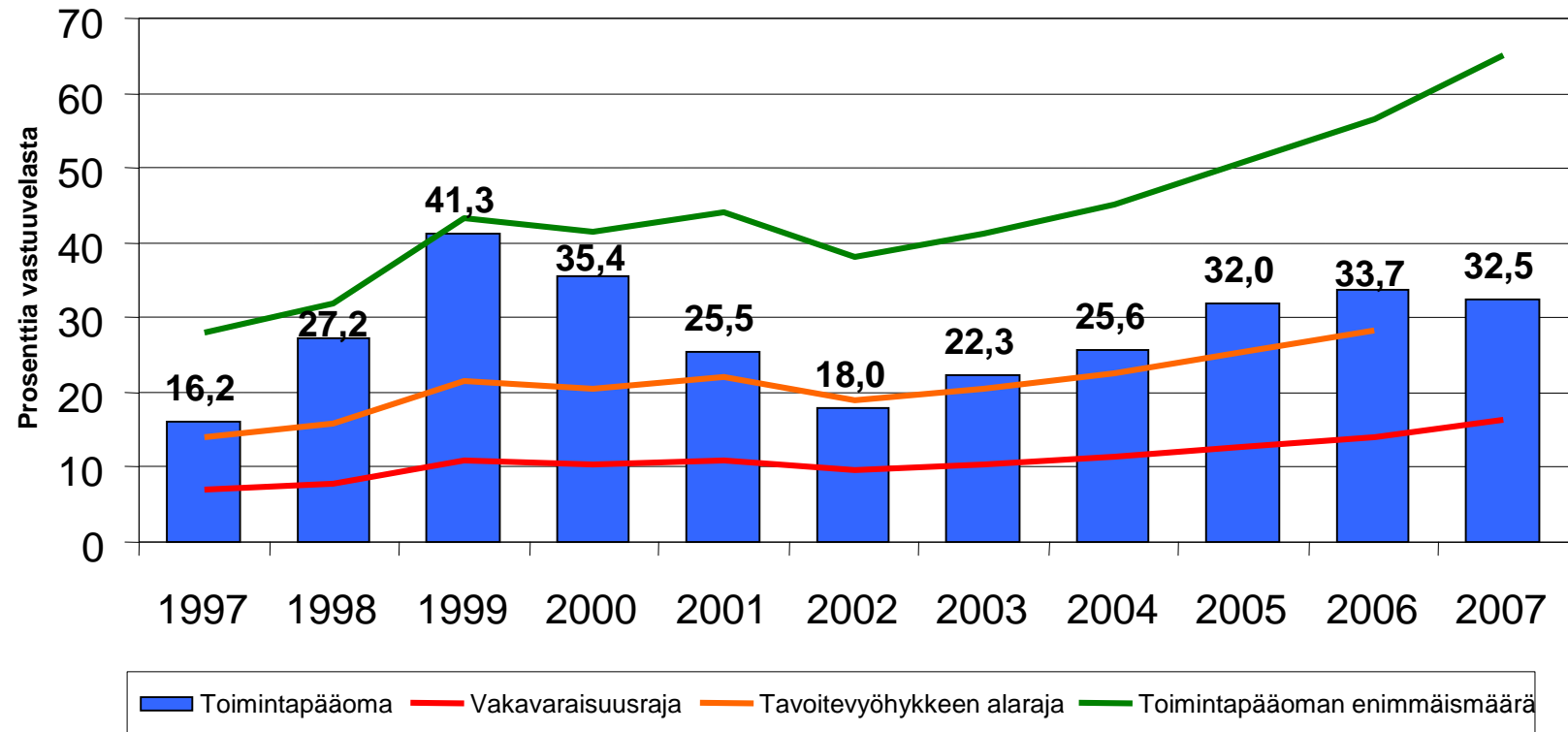
Tulosanalyysi, milj. euroa

	2007	2006	2005	2004	2003
Vakuutusliikkeen tulos	9,0	19,9	51,2	34,2	38,5
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	321,6	807,6	1 452,0	657,4	770,7
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	1 325,0	1 803,0	2 174,1	1 276,8	1 281,1
- Vastuvelan tuottovaatimus	- 1 003,4	-995,5	-722,1	-619,4	-510,4
Hoitokustannustulos	14,0	22,9	11,7	6,9	9,1
Kokonaistulos	344,6	850,3	1 514,9	698,5	818,3
Vakavaraisuuden muutokseen	270,6	769,3	1 436,9	653,5	785,3
Tasoisvastuun muutokseen	8,0	16,3	50,8	28,2	35,4
Toimintapääoman muutokseen	262,7	753,0	1 386,1	625,3	749,9
Siirtoon asiakashyvityksiin Ositetun lisävakuutusvastuun täydennys	74,0	81,0	78,0	45,0	33,0
Yhteensä	344,6	850,3	1 514,9	698,5	818,3

31.12.2007 ositetun lisävakuutusvastuun vuonna 2002 tehdystä täydennyssiirrosta oli kuolettamatta 8,7 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuusseuranta

Toimintapääoma ja sen rajat

Sijoitusten tuotto, vakavaraisuus ja asiakashyvitykset

	2007	2006	2005
Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin, milj. euroa	1 325	1 803	2 174
Tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	5,7	8,5	12,1
Toimintapääoma, milj. euroa	6 069	5 828	5 090
Toimintapääoma/vastuuvelka, %	32,5	33,7	32,0
Toimintapääoma/vakavaraisuusraja	2,0	2,4	2,5
Tasointuvastuu, milj. euroa	918	910	894
Siirto asiakashyvityksiin, milj. euroa	74	81	78
Siirto asiakashyvityksiin/ TEL/TyEL-palkkasumma, %	0,6	0,7	0,8
Siirto asiakashyvityksiin TEL/TyEL-vakuutettua kohden, euroa	177	209	218

Tulevaisuuden näkymät 1(2)

- Voimistuneet epävarmuustekijät talouden kehitykseen liittyen johtivat vuoden 2008 ensimmäisinä viikkoina poikkeuksellisen jyrkkään osakekurssien laskuun.
- Keskeisiä riskitekijöitä edelleen rahoitusmarkkinoiden epävarmuus ja öljyn hinta ja sen voimakas vaihtelu
- Ilmarisen vuoden 2008 tulos määräytyy pitkälti sijoitusmarkkinoiden kehityksen perusteella.

Tulevaisuuden näkymät 2(2)

- Ilmarisen sijoitusstrategia on tuottohakuinen jatkossakin; vahva vakavaraisuus antaa sille hyvät mahdollisuudet.
- Tavoitteena kustannustehokkuuden parantaminen, syinä mm. varautuminen yhtiökohtaiseen hinnoitteluun sekä hoitokustannustuloksen vaikutus asiakashyvityksiin.
- Kilpailuvalttina on vahva kumppaniyhteistyö OP-Pohjola-ryhmän kanssa.